

Οδηγός Σπουδών Προγράμματος

Η Τέχνη του Ψηφιδωτού. Θεωρία και Τεχνικές

Σύντομη περιγραφή

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) σας καλωσορίζει στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Η Τέχνη του Ψηφιδωτού. Θεωρία και Τεχνικές», διάρκειας 108 ωρών, το οποίο θα διεξαχθεί στο εργαστήριο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και θα υλοποιηθεί δια ζώσης και με ασύγχρονη εκπαίδευση. Το πρόγραμμα παρέχει 4 ECTS.

Στο εργαστήριο εκμάθησης της τέχνης του ψηφιδωτού οι εκπαιδευόμενες/οι θα διδαχθούν την ιστορία της τέχνης του ψηφιδωτού και θα έχουν την ευκαιρία να εντρυφήσουν στις κλασικές τεχνικές του. Μέσα από μια σειρά συναντήσεων οι συμμετέχοντες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές αρχές της τέχνης του ψηφιδωτού.

Οι εκπαιδευόμενοι θα ολοκληρώσουν ένα ψηφιδωτό έργο, το οποίο και θα παραλάβουν με την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος είναι ο κ. **Τρύφων Τσομπάνης**, Καθηγητής του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, εξειδικευμένος ακαδημαϊκός στον τομέα της Αισθητικής της Θείας Λατρείας, και διακεκριμένος αγιογράφος. <https://past.auth.gr/staff/tsobanis-tryfon/>

Ακαδημαϊκή Υπεύθυνη του προγράμματος είναι η κ. **Παρασκευή Παπαδημητρίου**, ΕΔΙΠ του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού ΑΠΘ, επιστημονική συνεργάτης του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών ΑΠΘ, εξειδικευμένη στον τομέα της Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, η οποία διδάσκει το θεωρητικό μέρος του προγράμματος. <https://past.auth.gr/staff/papadimitriou-paraskevi/>

Το εργαστηριακό μέρος διδάσκει ο κ. **Νίκος Νίκου**, διπλωματούχος ψηφιδογράφος, ο οποίος έχει λάβει μέρος με έργα του σε πολλές εκθέσεις όπως, ενδεικτικά, στην έκθεση για επαγγελματίες ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ στην HELEXPO Θεσσαλονίκης, στην γκαλερί Mygo, στην Αίθουσα Μακεδονικών Σπουδών, στο Δήμο Καλαμαριάς, Θέρμης κ.α. Έχει κατασκευάσει έργα σε διάφορες Μόνες όπως στην Ι.Μ. Βλατάδων, Ι.Μ. Παναγίας Χρυσίνου (Μετέωρα), στην Ι.Μ. Αγίας Τριάδος Σπαρμού (Ελασσόνα), όπως, επίσης, και σε διάφορους ναούς, π.χ. Ι.Ν. Άγιου Παντελεήμονα Πολίχνης, Ι.Ν. Αγίας Τριάδος Βελισαρίου, Ι.Ν. Άγιου Γεώργιου Ολυμπιάδος κ.α.

Έναρξη προγράμματος: 26 Σεπτεμβρίου 2024

Λήξη προγράμματος: 20 Δεκεμβρίου 2024

Διάρκεια: 52 ώρες διδασκαλίας

Κόστος: 190 ευρώ

Παρέχεται πιστοποιητικό επιμόρφωσης/ 4 ECTS

Αιτήσεις γίνονται δεκτές από 30 Αυγούστου έως 23 Σεπτεμβρίου

Στόχος του προγράμματος

Στόχος του προγράμματος είναι η εκμάθηση της τέχνης της ψηφιογραφίας και η δυνατότητα κατασκευής ψηφιδωτών έργων τέχνης. Συγκεκριμένα το πρόγραμμα εστιάζει, κυρίως, στην εκμάθηση ψηφιογράφησης προσώπων, ενδυμάτων, καθώς και διακοσμητικών θεμάτων, με τη μέθοδο της έμμεσης ψηφιογράφησης, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τη βυζαντινή τέχνη. Παράλληλα, το πρόγραμμα στοχεύει να εξοικειώσει τις/ους επιμορφούμενες/ους με τις διάφορες επικρατούσες τάσεις και τεχνικές της ψηφιογράφησης, καθώς και με τα εργαλεία και τα υλικά της ψηφιογραφίας, καθιστώντας αυτή ως μια προσιτή τέχνη.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι εκπαιδευόμενοι θα:

- διαθέτουν ευρείες και εξειδικευμένες γνώσεις, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, στο πεδίο της τέχνης του ψηφιδωτού και θα εφαρμόζουν στοιχεία και διαδικασίες σε ένα γενικό πλαίσιο.
- μπορούν να επιδείξουν εύρος ανεπτυγμένων γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων στην επιτυχή εκτέλεση σύνθετων έργων. Θα διαθέτουν δεξιότητες και δυνατότητες επίλυσης τεχνικών προβλημάτων μέσω της επιλογής και εφαρμογής βασικών μεθόδων, εργαλείων, υλικών και πληροφοριών σε εξειδικευμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής.
- μπορούν να επιτελέσουν αυτόνομα ποιοτικά και ποσοτικά εργασίες στο πεδίο της τέχνης του ψηφιδωτού ή σπουδής που απαιτεί επαγγελματική επάρκεια. Θα έχουν δε τη δυνατότητα να επιβλέπουν την ποιότητα και ποσότητα της εργασίας άλλων ατόμων με υπευθυνότητα και αυτονομία.

Επαγγελματικά αποτελέσματα: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι επιμορφούμενες/οι θα :

- ενισχύσουν την επαγγελματική και επιστημονική τους ταυτότητα
- εξοικειωθούν με μια ειδική και άκρως χρήσιμη πτυχή της Χριστιανικής Τέχνης (του ψηφιδωτού), την οποία δύνανται να την εντάξουν στις ερευνητικές τους αναζητήσεις
- έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν αυτή τη γνώση στις επαγγελματικές τους ενασχολήσεις

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όλους όσους ενδιαφέρονται να ασκηθούν στην ιδιαίτερη τέχνη του ψηφιδωτού, αποφοίτους ΑΕΙ, Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, ΑΤΕΙ, ΙΕΚ, ΔΕ, κ.ά., προκειμένου να την εντάξουν στον

γνωστικό τους εξοπλισμό και να την αξιοποιήσουν είτε στο πεδίο της προσωπικής τους ανάγκης για δημιουργία, είτε της επαγγελματικής τους απασχόλησης.

Κατηγορίες υποψηφίων που γίνονται δεκτές/οί/Προαπαιτούμενες γνώσεις/ Κριτήρια επιλογής

Οι υποψήφιοι/οι, όλων των γνωστικών πεδίων, που δεικνύουν ενδιαφέρον για την τέχνη του Ψηφιδωτού μπορούν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής καταθέτοντας:

- Βιογραφικό
- Αντίγραφο Πτυχίου / Διπλώματος / Απολυτήριου
-

Προαπαιτούμενα για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα:

- Κατοχή προσωπικού email
- Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα της εργαστηριακής άσκησης, στο πρόγραμμα θα γίνουν αποδεκτοί μόνο οι δεκαεπτά πρώτοι που θα δηλώσουν συμμετοχή με την αίτησή τους.

Μέθοδος υλοποίησης

Τα σεμιναριακά μαθήματα θα πραγματοποιηθούν εκ του σύνεγγυς στο εργαστήριο Αγιογραφίας, Ψηφιδωτού και Χαρακτικής του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Παράλληλα, θα γίνει χρήση εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο και θα διανέμεται μέσω του elearning του προγράμματος.

Εκπαιδευτικό υλικό/ Άλλες παροχές

- Το υλικό του θεωρητικού μαθήματος
- Ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και βιβλιογραφία ανά ενότητα
- Ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι για βιβλιογραφικές πηγές και μελέτες
- Τα έργα που θα δημιουργήσουν
- 4 ECTS
- Συνεργασία με διδάσκοντες

Δομή Εκπαιδευτικού προγράμματος

Το πρόγραμμα θα πραγματοποιείται κάθε Πέμπτη στις 17:30 το απόγευμα

Προσφέρονται 102 ώρες μαθημάτων (44 ώρες δια ζώσης διδασκαλία και 58 ασύγχρονες) καταμετρημένες σε 12 εβδομάδες = 4 ECTS

- **26/09/24: Παρασκευή Παπαδημητρίου:** Θεωρία της Τέχνης του Ψηφιδωτού: Ιστορική αναδρομή στην τέχνη του Ψηφιδωτού. Αρχές και τεχνικές του Ψηφιδωτού.
- **03/10/24: Νίκος Νίκου:** Γνωριμία με τα εργαλεία και τα υλικά του ψηφιδωτού, εξάσκηση στο κόψιμο των ψηφιδών, κατασκευή απλών μοτίβων με δύο διαφορετικούς τρόπους ψηφιδογράφησης
- **10/10/24: Νίκος Νίκου:** Σχεδιασμός, ροές, διαφόρων ιματίων και κατασκευή των ιματίων του Χριστού, με πρότυπο τον ένθρονο Χριστό του Πανσέληνου, στο Πρωτάτο του Αγίου όρους. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **17/10/24: Νίκος Νίκου:** Διάφορα είδη κόμης, σχεδιασμός ροές και κατασκευή της κόμης του Χριστού. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **31/10/24: Νίκος Νίκου:** Διάφορα είδη ματιών, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή των ματιών του Χριστού. Διάφοροι δακρυρόοι ασκοί, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή των δακρυρών ασκών και της γραμμής της γαλήνης, του Χριστού. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **07/11/24: Νίκος Νίκου:** Διάφορα είδη μύτης, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή της μύτης του Χριστού. Διάφορα είδη φρυδιών, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή των φρυδιών του Χριστού. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **14/11/24: Νίκος Νίκου:** Διάφορα είδη, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή του μάγουλου του Χριστού (μεγάλη πλευρά) και (μικρή πλευρά). ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **21/11/24: Νίκος Νίκου:** Διάφορα μέτωπα, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή του μετώπου του Χριστού. Διάφορα αυτιά σχεδιασμός, ροές και κατασκευή των αυτιών του Χριστού. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **28/11/24: Νίκος Νίκου:** Διάφορα στόματα, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή του στόματος του Χριστού. Διάφορα σαγόνια, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή του σαλονιού του Χριστού. Διάφορες γενειάδες σχεδιασμός, ροές και κατασκευή της γενειάδας του Χριστού. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **05/12/24: Νίκος Νίκου:** Διάφορα είδη λαιμού, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή του λαιμού του Χριστού. Χέρια σε διάφορες στάσεις, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή των χεριών του Χριστού. Πόδια σε διάφορες στάσεις, σχεδιασμός, ροές και κατασκευή των ποδιών του Χριστού. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **12/12/24: Νίκος Νίκου:** ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ Σχεδιασμός, ροές. ΝΕΑΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ Σχεδιασμός, ροές. ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ Σχεδιασμός, ροές. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **19/12/24: Νίκος Νίκου:** ΦΩΤΟΣΤΕΦΑΝΟ Σχεδιασμός, ροές και κατασκευή. ΦΟΝΤΟ Σχεδιασμός, ροές και κατασκευή. ΚΟΝΙΑΜΑ Διάφορα είδη κονιαμάτων κατασκευή και επίθεση κονιάματος στο ψηφιδωτό μας. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟ ΘΕΜΑ
- **20/12/24: Τρύφων Τσομπάνης:** Στο τέλος του προγράμματος οι εκπαιδευόμενες/οι θα παρουσιάσουν τα έργα που έχουν ολοκληρώσει για αξιολόγηση από τον ΕΥ του προγράμματος

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Εκπαιδευομένων

Α. Υποχρεώσεις Εκπαιδευομένων:

1. Η συμμετοχή στα προγράμματα του ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ συνεπάγεται την πλήρη αποδοχή του Οδηγού Σπουδών του προγράμματος και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ.
2. Η παρουσία των επιμορφούμενων στα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι υποχρεωτική. Στα προγράμματα που υλοποιούνται με φυσική παρουσία, όπως και σε αυτά που υλοποιούνται με τη μέθοδο της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η φοίτηση είναι γενικώς υποχρεωτική και το όριο απουσιών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% των προβλεπόμενων ωρών εκπαίδευσης. Η παρακολούθηση της ασύγχρονης εκπαίδευσης υλοποιείται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα μελέτης που έχει οριστεί από κάθε πρόγραμμα.

3. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι συμμετέχουσες/συμμετέχοντες θα πρέπει:
- το ποσοστό των απουσιών να μην υπερβαίνει το 10% των προβλεπόμενων ωρών εκπαίδευσης,
 - να έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την προβλεπόμενη εξέταση,
 - να έχουν καταβάλει το σύνολο των διδάκτρων **έως τις 3 Οκτωβρίου 2024**

B. Δικαιώματα Εκπαιδευομένων:

1. Οι εκπαιδευόμενες/οι ενημερώνονται από το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης του ΚΕΔΙΒΙΜ για κάθε είδους πληροφορία που άπτεται της λειτουργίας του Κέντρου.
2. Οι εκπαιδευόμενες/οι υποστηρίζονται ηλεκτρονικά μέσω της εκπαιδευτικής πλατφόρμας από τις/ τους εκπαιδευτριες/τές, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, για την επίλυση αποριών και την παροχή διευκρινίσεων σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες του προγράμματος.
3. Οι εκπαιδευόμενες/οι έχουν δικαίωμα να αιτηθούν τη διακοπή παρακολούθησης του προγράμματος και την επιστροφή διδάκτρων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12.9 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ.
4. Οι εργασίες των εκπαιδευομένων προστατεύονται κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος απονέμεται στις/στους συμμετέχουσες/συμμετέχοντες Πιστοποιητικό Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης, το οποίο εκδίδεται από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΑΠΘ και υπογράφεται από τον Πρόεδρο του ΚΕΔΙΒΙΜ.

Στις/στους συμμετέχουσες/συμμετέχοντες που παρακολούθησαν, αλλά δεν ολοκλήρωσαν το σύνολο του προγράμματος, υπάρχει η δυνατότητα παροχής Βεβαίωσης Παρακολούθησης.

Κόστος συμμετοχής

Το σύνολο των διδάκτρων (190 ευρώ) καταβάλλεται εφάπαξ έως τις 3 Οκτωβρίου 2024, στον τραπεζικό λογαριασμό που θα αναρτηθεί για το πρόγραμμα.

Αιτήσεις

Οι ενδιαφερόμενες/οι υποβάλλουν αίτηση ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΑΠΘ: <https://kedivim.auth.gr/programs/i-texni-tou-psifidotou1/>

Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

11. Βιογραφικό
2. Αντίγραφο Πτυχίου / Διπλώματος

Σε περίπτωση που δεν συγκεντρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός επιμορφούμενων, το ΚΕΔΙΒΙΜ διατηρεί το δικαίωμα αλλαγής της ημερομηνίας έναρξης του προγράμματος ή και ακύρωσής του.

ΚΕΝΤΡΟ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενες/οι μπορούν να επισκεφτούν τη σελίδα του ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ: <https://kedivim.auth.gr/programs/i-texni-tou-psifidotou1/> ή να επικοινωνήσουν με την κ. Παρασκευή Παπαδημητρίου στο email: parpadim@past.auth.gr

[Κανονισμός Σπουδών ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ](#)

[Κανονισμός Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων](#)